

Tisková zpráva Státního úřadu inspekce práce ze dne 20. května 2015

Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na úseku pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc duben 2015

Mnoho zaměstnavatelů ještě nevzalo na vědomí, že právní úprava zavedla vedení začátku a konce směn a dalších částí pracovní doby zaměstnance. Inspektoři práce se stále setkávají s tím, že odpracovaná směna je vykázána pouze čárkou jako přítomností. V takových případech je obtížné prokazovat čerpání přestávek v práci, práci přesčas, čerpání náhradního volna, překážek v práci atd. Přesná evidence pracovní doby však představuje podklad pro výpočet mezd a platů zaměstnanců.

Také počet podnětů týkajících se této oblasti je velmi vysoký, problematika pracovní doby tvoří každoročně vedle odměňování podstatnou část všech přijatých podnětů.

Inspektoři Státního úřadu inspekce práce (dále „SÚIP“) proto v rámci konkrétně specifikovaného hlavního úkolu kontrolní činnosti v loňském roce provedli celkem 944 kontrol zaměřených především na rozvrhování a evidování pracovní doby ve směnných a nepřetržitých provozech v návaznosti na odměňování zaměstnanců včetně příplatků za práci přesčas, v noci, ve svátek atd. Cílem těchto kontrol se stali zaměstnavatelé působící v oblastech: maloobchod, restaurační zařízení, zdravotnictví nebo sociální služby, montážní provozy, zpracovatelský průmysl v potravinářství, bezpečnostní a hlídací služby.

U zdravotnických záchranných služeb se takto zaměřené kontroly uskutečnily s odstupem několika let. Je vždy nezbytné zajistit nepřetržitý a plnohodnotný provoz této veřejné služby i s omezenými finančními prostředky. Proto zde dochází k překračování povolené délky směny, nedodržování doby odpočinku a kumulaci směn kombinací pracovních smluv a dohod o pracovní činnosti.

Mezi směnné provozy s největším počtem zjištěných nedostatků patří restaurační zařízení, ubytovny a hotelové provozy. Jedná se o provozovny, kde se velmi často střídají zaměstnanci, zaměstnání bývá často krátkodobé, písemně je pracovněprávní vztah uzavírán se zpožděním. Za těchto výchozích podmínek pak často dochází také k porušování pracovněprávních předpisů v oblasti pracovní doby, jejíž evidence není řádně vedena, rozpis směn nebývá často zpracován s předstihem. V oblasti maloobchodu se situace oproti výsledkům kontrol z předchozích let zlepšila, zejména pak ve větších prodejnách a supermarketech. Větší problémy inspektoři naopak zjistili v malých provozovnách, kde se střídá malý počet zaměstnanců.

V průběhu dubna 2015 SÚIP zaevidoval **2 649 kontrol u zaměstnavatelů**. Za zjištěná porušení předpisů navrhly oblastní inspektoráty práce **pokuty v celkové výši 25.848.500,- Kč**. K úseku bezpečnosti práce se váží pokuty o objemu 3.010.000,- Kč. Úsek kontroly pracovních vztahů a podmínek pak vykazuje pokuty ve výši 6.305.500,- Kč. Největší objem pokut – 16.533.000,- Kč – pak spadá na úsek kontrol na základě zákona o zaměstnanosti, což je také v důsledku značně vysokých sazeb za jednotlivé správní delikty stanovené zákonem v oblasti nelegálního zaměstnávání.

Jednu z dlouhodobých priorit kontrolní činnosti orgánů inspekce práce představuje kontrola dodržování pracovněprávních předpisů zaměstnavateli na základě podnětů podaných vůči těmto kontrolovaným subjektům ze strany občanů. Během uplynulého měsíce SÚIP zapsal do databáze **1 205 podnětů ke kontrole**. Na potenciální porušování předpisů upravujících oblast pracovních vztahů a podmínek směřovalo 882 podaných podnětů, oblasti kontroly na základě zákona o zaměstnanosti se týkalo 247 podaných podnětů a 76 podnětů spadalo do oblasti bezpečnosti práce.

Nejčastěji se podatelé těchto podnětů cítili poškozeni na úseku odměňování (333 podnětů).

Inspektoři oblastních inspektorátů práce poskytují rovněž **bezplatné základní poradenství v intencích zákona o inspekci práce**. Toto poradenství je určeno občanům, kteří si nejsou jisti v oblasti zákonných postupů a zásad bezpečnosti práce, pracovního práva nebo zákona o zaměstnanosti. V průběhu dubna se na orgány inspekce práce v rámci poradenství obrátilo celkem **1 653 zájemců**.

Statistika pracovní úrazovosti SÚIP za uplynulý měsíc obsahuje **3 340 pracovních úrazů**, z toho 88 pracovních úrazů cizinců. V 9 případech zaměstnanec nehodovou událost nepřežil, v 1 případě šlo přitom o občana jiného státu pracujícího v ČR. Závažný pracovní úraz, v jehož důsledku byl

zaměstnanec hospitalizován déle než 5 dní, utrpělo 135 pracovníků, z toho 11 cizích státních příslušníků.

Počet pracovních úrazů v jednotlivých krajích ČR a v zahraničí v dubnu 2015 podává tabulka vlevo.

Středočeský kraj: 405
Jihomoravský kraj: 394
Ústecký kraj: 290
Jihočeský kraj: 288
Královéhradecký kraj: 251
Moravskoslezský kraj: 234
Pardubický kraj: 218
Zlínský kraj: 214
Hlavní město Praha: 208
Vysočina: 200
Plzeňský kraj: 191
Liberecký kraj: 190
Olomoucký kraj: 118
Karlovarský kraj: 71
Neurčeno: 48
Německo: 7
Zahraničí: 5
Rakousko: 3
Polsko: 1
Nizozemí: 1
Anglie: 1
Belgie: 1
Francie: 1

Jako dotčené orgány státní správy se oblastní inspektoráty práce vyjadřují také k projektovým dokumentacím staveb, k jejich změnám a změnám v užívání staveb, a to staveb určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob. V dubnu oblastní inspektoráty práce posoudily celkem **246 projektových dokumentací staveb**. Svou činností spojenou s posuzováním projektových dokumentací staveb a účastí na kolaudačních řízeních se orgány inspekce práce podílejí na zajišťování prevence v bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení z hlediska budoucího provozu těchto staveb.

Pozn.: Údaje uvedené v této tiskové zprávě jsou platné k 15. 5. 2015.

Mgr. Ivona Foltisová
kancelář generálního inspektora

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE
Kolářská 451/13
746 01 Opava
tel.: 950 179 101, fax: 553 626 672
e-mail: opava@suip.cz
www.suip.cz